

Building Bridges

Civic Capital in Local Communities

Rozwój lokalny? Najlepiej z młodzieżą! Sprawdzone sposoby na aktywność obywatelską młodych ludzi w społeczności lokalnej

Joanna Pietrasik, Fundacja Civis Polonus

Finansowane przez
Unię Europejską

MŁODZI OBYWATELE

Tu gromadzimy wiedzę, pomysły, doświadczenia
aktywności obywatelskiej młodych ludzi.

DEMOKRACJA BEZ MŁODYCH TO... NIEPEŁNA DEMOKRACJA

www.civispolonus.org.pl

tematy

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

MŁODZI I WYBORY

MŁODZIEŻOWE RADY GMIN

BUDŻET PARTYCYPACYJNY

A large crowd of young people, likely students, is gathered outdoors. The image is overlaid with a blue tint. The text is centered and reads:

**Naszą misją jest
zwiększanie wpływu
dzieci i młodych ludzi
na sprawy publiczne**

Nasze podejście do pracy

- Obywatelstwo nie jest tylko przywilejem osób pełnoletnich, może być również doświadczeniem dzieci i młodzieży - **Dzieci i młodzież to już obywatele!**
- Obywatelem trzeba nauczyć się być!
- To rolą dorosłych (edukatorów, nauczycieli, samorządowców) jest uczenie do bycia obywatelem młodych
- Kompetencje społeczne i obywatelskie rozumiemy za definicją w zaleceniu Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie,
- Robimy edukację obywatelską w działaniu
- Wierzymy, że pozytywne doświadczenie własnego **wpływu na otoczenie** (np. szkoły i społeczność) **jest najlepszą edukacją obywatelską**

Wyzwania dla edukacji obywatelskiej

nasze plany

**Sprawić by młodzi
ludzie cenili
demokrację
i wierzyli, że jest
możliwa**

Building Bridges

Civic Capital in Local Communities

**Dlaczego warto
projektować
rozwój lokalny z
młodymi
mieszkańcami?**

„Uwarunkowania prawne aktywności obywatelskiej młodzieży w Polsce”, Szymon Osowski, prezes Sieci Obywatelskiej Watchdog Polska, Fundacja Civis Polonus 2021, publikacja w ramach projektu „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych,

„Sytuacja demograficzna w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce – wybrane aspekty”, dr Anita Abramowska-Kmon, kierownik Zakładu Demografii, Szkoła Główna Handlowa, Fundacja Civis Polonus 2021, publikacja w ramach projektu „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”.

„Wpływ ubytku młodych mieszkańców na finanse gmin i miast na prawa powiatu”, dr Grzegorz Kula, dr hab. Agnieszka Kopańska, Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego, Fundacja Civis Polonus 2021, publikacja w ramach projektu „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”.

„Wyzwania w edukacji, które warto rozwiązywać w modelu partycypacyjnym”, Anna Stokowska, Fundacja Katalyst Education, Fundacja Civis Polonus 2021, publikacja w ramach projektu „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”.

„Wyzwania w zakresie ochrony środowiska i klimatu na szczeblu jednostek samorządu terytorialnego w Polsce”, dr Wojciech Szymalski, prezes Fundacji Instytut na rzecz Ekorozwoju, Fundacja Civis Polonus 2021, publikacja w ramach projektu „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”.

Polska, mimo jeszcze stosunkowo młodej struktury wieku ludności, w najbliższych 20-40 latach XXI wieku dołączy do krajów najstarszych w sensie demograficznym.

Sytuacja demograficzna w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce – wybrane aspekty Dr Anita Abramowska-Kmon, Zakład Demografii w Szkole Głównej Handlowej

W roku 2005 na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadały 82 osoby w wieku 65+, zaś w 2019 roku wskaźnik wyniósł 118 osób. W najbliższych 20-30 latach znacząco wzrośnie osiągając 197 osób w 2035 roku i 269 osób w 2050 roku.

Zmiana relacji między tymi grupami wieku może być zauważalna zwłaszcza na poziomie lokalnym. Już obecnie występują obszary / gminy „stare” lub „młode” w demograficznym sensie, a różnice te będą się pogłębiać.

Sytuacja demograficzna w jednostkach samorządu terytorialnego w Polsce – wybrane aspekty Dr Anita Abramowska-Kmon, Zakład Demografii w Szkole Głównej Handlowej

Depopulacja może skutkować niższym poziomem prywatnych inwestycji, co prowadzi często do spadku liczby dobrze płatnych ofert pracy i przyczynia się do spowolnienia wzrostu produktywności i płac.

Należy także wspomnieć, że ubytek liczby ludności może powodować zmniejszony popyt na mieszkania i lokale, prowadząc do spadku cen / wartości nieruchomości. Zmiany te mogą przekładać się na infrastrukturę istniejącą na danym terenie, co w skrajnej sytuacji spowoduje (zwłaszcza w przypadku małych miejscowości) duże trudności w zaspokajaniu potrzeb mieszkańców

Struktura ekonomiczna, społeczna i demograficzna mieszkańców oddziałuje z jednej strony na dochody jednostek samorządu terytorialnego, z drugiej decyduje o potrzebach wydatkowych tych jednostek.

Młodzi mieszkańcy (dzieci i młodzież) to grupa, która ze strony sektora publicznego, w tym samorządowego wymaga znacznych nakładów – związanych z edukacją, zdrowiem, wsparciem rodziny. Jednocześnie jest to grupa, która bezpośrednio dla sektora publicznego nie generuje żadnych dochodów – gdyż nie płaci podatków. Jednak ci młodzi ludzie, gdy wejdą w dorosłość i stają się aktywni na rynku pracy, dostarczają dochodów poprzez płacone podatki. **W przyszłości to właśnie oni, tak jak ich rodzice dzisiaj, będą przyczyniać się do rozwoju lokalnego - tworzyć nowe przedsiębiorstwa, nowe miejsca pracy.**

W gminach gdzie w ostatnich latach ubyło najwięcej młodych mieszkańców i gdzie jest relatywnie najwięcej starszych osób, zarejestrowano najmniej nowych podmiotów gospodarczych i najniższy był wzrost liczby podmiotów w przeliczeniu na tysiąc mieszkańców.

Na przestrzeni lat 2004-2019 wzrost dochodów z PIT był większy w samorządach, gdzie ubyło najmniej młodych i gdzie jest relatywnie najmniej starszych mieszkańców.

Building Bridges

Civic Capital in Local
Communities

**Nasze miasta i
gminy będą się lepiej
rozwijały, gdy już
dziś zaangażujemy
młodych ludzi!**

**Dajmy młodym głos i wpływ na
aktualne i przyszłe polityki
lokalne.**

**Niech współprojektują swoje
miasta i wsie by chciały z wiązać z
nimi swoją przyszłość.**

**Stwórzmy przestrzeń do znaczącej
aktywności społecznej i
obywatelskiej.**

- “
- Aktywność obywatelska młodych ludzi się zwiększy się, jeśli wzmocnimy organizacje społeczne.
 - Aktywni młodzi obywatele to klucz do rozwoju lokalnych społeczności i demokracji lokalnej
 - NGOsy będą najsukuteczniej tworzyć mechanizmy partycypacji młodzieży we współpracy z samorządami.
- ”

Projekt „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”, realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

**Sprawdzone sposoby na
aktywność obywatelską
młodych ludzi
w społeczności lokalnej**

Finansowane przez
Unię Europejską

Building Bridges

Civic Capital in Local
Communities

Budżet Obywatelski

Otwieranie się instytucji na młodych

Samorząd Uczniowski

Młodzieżowe Rady Gmin

Kształcenie młodych liderów

Granty Młodzieżowe

**Budżet
obywatelski
także dla
młodych**

“ Dlaczego warto? ”

- SPRAWEDLIWY PODZIAŁ ŚRODKÓW Z BO.
- POTRZEBY MŁODYCH LUDZI SĄ WAŻNE.
- POMYSŁY MŁODYCH LUDZI SA DOCENIANE I RESPEKTOWANE a pomysły na ich zaspokojenie poważnie traktowane i cenione.
- DOBRZE WYDANE PIENIĄDZE. Jeśli to młodzi diagnozują własne potrzeby, mamy większą szansę na to, że pieniądze z BO rozwiążą realne problemy tej grupy mieszkańców i to w sposób, który jej odpowiada.
- MŁODZI LUDZI WSPÓŁTWORZĄ PRZYSZŁOŚĆ SWOJEJ SPOŁECZNOŚCI. Budżet obywatelski jest elementem projektowania przyszłości społeczności lokalnej. Gdy zapraszamy do tego procesu młodych, dajemy im sygnał, że mogą tę przyszłość również współtworzyć zgodnie ze swoimi pomysłami, wartościami, marzeniami. To bardzo ważne, jeśli chcemy, by młodzi ludzie wiązali swoją osobistą przyszłość ze społecznością, w której się urodzili i wychowali.

Otwieranie się instytucji na młodych

“ Dlaczego warto? ”

Ważnym obszarem włączenia głosu, pomysłów i zaangażowania młodych ludzi jest **zaproszenie ich do współtworzenia oferty lokalnych instytucji takich jak np.: biblioteki, domy kultury, ośrodki sportu.**

Każda z tych instytucji działa dla wszystkich mieszkańców, w tym młodzieży, ale w praktyce stworzenie atrakcyjnego, angażującego i wartościowego programu dla nastolatków jest wyzwaniem.

“ Przykłady ”

Młodzieżowe rady doradcze w instytucjach

Projekt „Mocniejsze NGOsy dla edukacji i aktywności obywatelskiej młodych”, realizowany z dotacji programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy, finansowanego z Funduszy EOG.

Samorządność uczniowska

“ Strefa relaksu ”

Gimnazjum nr 95 na Ursynowie

Zmieniamy naszą stołówkę

- udało się rozwiązać problemy związane z funkcjonowaniem stołówki oraz poprawić jej działanie:
- zmieniono wystrój i ustawienie stolików,
- uczniowie i rodzice uczestniczą w układaniu menu,
- wprowadzono dyżury uczniów podczas wydawania posiłków,
- zwrócono uwagę na profesjonalny ubiór kucharek,
- uczniowie dyżurujący w stołówce w czasie wydawania posiłków dbają o porządek w kolejce po posiłek oraz przy zwrocie naczyń

Młodzieżowe Rady Gmin

Wierzymy, że nastoletni obywatele mogą być wartościowymi partnerami dla administracji lokalnej. Dlatego wspomagamy ich w budowaniu relacji z lokalnymi władzami – konsultowaniu decyzji dotyczących spraw ważnych dla młodzieży. Płaszczyzną dla wymiany opinii i wspólnej pracy dorosłych i młodych przedstawicieli mieszkańców miast i wsi są wspierane przez nas **Młodzieżowe Rady Gmin (Dzielnic).**

Dlaczego młodzieżowe rady?

- Wpisana jest w „system”
- Pozwala na systematyczny udział młodzieży w procesie decyzyjnym
- Jest reprezentacją młodych w stosunku do władz
- Uczy młodych współpracy z władzami i wszystkiego dialogu obywatelskiego – jest projektem edukacyjnym
- jednocześnie jest narzędziem edukacji obywatelskiej do bycia obywatelem jak również wprost umożliwia młodym udział w procesach podejmowania decyzji
- Kształtuje młodych liderów społecznych i politycznych

Kształcenie młodych liderów

WARSZAWSKA AKADEMIA MŁODYCH LIDERÓW 1.0 – 6.0

9 miesięczny proces
edukacyjny rozwoju
kompetencji leaderskich i
obywatelskich

223 absolwentów

6 edycji

46 projektów młodych

Granty dla młodzieży

“ Sprawdzone przykłady ”

Fundusz samorządów uczniowskich (m.in. Poznań, Oborniki)

Aktywna warszawska młodzież (grupy nieformalne)

Lokalny Fundusz Młodych. Stowarzyszenie Chociszewo.
Wspólna Przyszłość

Równać
szanse

Małe Granty Wielkie Szanse!

Zdobądź nawet **12 000 zł**
na działania z młodzieżą!

www.malegranty.org

Zapraszamy do współpracy!

www.civispolonus.org.pl

<https://www.facebook.com/fundacjacivis/>

Building Bridges

Civic Capital in Local
Communities

Dziękuję za wspólną pracę

joanna.pietrasik@civispolonus.org.pl

Finansowane przez
Unię Europejską

